

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY HORYNIEC – ZDRÓJ NA 2017 r.

Rozdział I

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest lokalną strategią w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających ze spożywania alkoholu. Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności przez: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Na zadaniach tych należy skupić szczególną uwagę, dlatego że problemy związane z alkoholem należą do tej grupy problemów społecznych, które przybierają bardzo duże rozmiary i powodują szkody zarówno ekonomiczne jak i społeczne.

W związku z tym celem działań podejmowanych przez gminę jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka, ponieważ na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy mieszkaniec gminy, niezależnie od tego czy pije alkohol, czy nie.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

W gminie Horyniec-Zdrój ustalony limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi: 15 punktów, wykorzystano - 13. Ustalony limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi: 13 punktów, wykorzystano - 8.

Gminę Horyniec-Zdrój zamieszkuje ok. 4 900 mieszkańców, w tym 3 980 mieszkańców pełnoletnich, tak więc na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 233 mieszkańców ogółem, a 190 osób pełnoletnich.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów społecznych na terenie gminy Horyniec – Zdrój w grudniu 2015 roku sformułowane zostały cele, kierunki działań oraz zadania do realizacji niniejszego programu.

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje skierowane do mieszkańców gminy Horyniec – Zdrój:

- Działania profilaktyczne na terenie gminy powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów, rodziców i opiekunów, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe.
- Rozpoczęcie programu profilaktycznego, obejmującego pracę z rodzicami, nauczycielami, uczniami oraz pozostałymi mieszkańcami gminy, celem utworzenia wspólnoty sprzeciwu wobec zagrożeń społecznych.

- Zorganizowanie zajęć profilaktycznych oraz kampanii informacyjnej w celu uzmysłowienia jak używki wpływają negatywnie na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności - zarówno dla dzieci i młodzieży szkolnej, jak i dorosłych mieszkańców gminy.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinna zwiększyć kontrole punktów sprzedaży alkoholu, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież oraz osoby nietrzeźwe mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być również kładziony na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie chęci zakupu alkoholu lub papierosów.
- Rekomenduje się organizowanie szkoleń na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych (jednocześnie papierosów) osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym oraz z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
- Badanie pokazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.
- Jednocześnie należy podejmować działania profilaktyczne związane z uzależnieniem od komputera i Internetu, należy uczyć dzieci i młodzież bezpiecznego i rozsądnego korzystania z sieci.
- Podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmacniania ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.
- Wzmocnienie pozytywnych zmian w zakresie radzenia sobie z problemami dotyczącymi nowych technologii, zachęcanie do ograniczania nadmiernego korzystania z komputera i telewizji przez mieszkańców gminy, szczególnie przez dzieci i młodzież niepełnoletnią, a także reagowanie na przemoc w Internecie.
- Rekomenduje się opracowanie lokalnych programów na rzecz zwiększenia świadomości mieszkańców gminy odnośnie problemów społecznych i możliwości reagowania na sytuacje naruszania prawa, ze szczególnym naciskiem na dzieci i młodzież. Głównym celem programu byłoby wzbudzenie postaw obywatelskich i poczucia odpowiedzialności za lokalną społeczność.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla rodziców, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy wśród młodzieży szkolnej.
- Zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy w szkole i rodzinie.
- Podjęcie działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu.
- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy i agresji.

Rozdział II

CELE PROGRAMU

1. Rozpoznawanie problemów na terenie gminy i udzielanie pomocy w ich rozwiązywaniu oraz rozpoznawanie potrzeb lokalnych środowisk
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
3. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
4. Doskonalenie metod niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
5. Zwiększanie dostępności i skuteczności terapii dla uzależnionych i ich rodzin.
6. Budowanie skutecznych form ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
7. Promowanie aktywności gminy w zakresie profilaktyki alkoholowej.

Rozdział III

GLÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Ustalanie i weryfikowanie w zależności od rozwoju zjawisk, szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz wprowadzenie skutecznej kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz aktów prawa miejscowego przez podmioty sprzedające napoje alkoholowe, w szczególności w zakresie przestrzegania warunku nie sprzedawania alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Rozdział IV

ZADANIA I METODY DZIAŁAŃ

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci, młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych dla dorosłych.

1. Priorytetowym zadaniem jest wdrażanie, zgodnie z diagnozą potrzeb, programów profilaktyczno - edukacyjnych dla dzieci, młodzieży w środowiskach szkolnych oraz dorosłych.
2. Dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu, gdzie prowadzona jest działalność wychowawcza. W ramach prowadzonych zajęć preferuje się programy sportowo - rekreacyjne i edukacyjno - profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.
3. Organizacja przedsięwzięć (masowych) dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych w zakresie profilaktyki informacyjno - edukacyjnej w formie festynów rodzinnych, akcji profilaktyczno - edukacyjnych, koncertów, pikników rodzinnych.
4. Współpraca w zakresie organizacji czasu wolnego z instytucjami i organizacjami dotychczas realizującymi zadania gminnego programu profilaktyki w Horyńcu-Zdroju.
5. Działalność informacyjno - edukacyjna w dziedzinie promocji zdrowego trybu życia poprzez:
 - Organizowanie lokalnych konkursów i kampanii profilaktycznych.
 - Udział dzieci i młodzieży szkolnej w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
 - Angażowanie dzieci i młodzieży w konkursy plastyczne, literackie itp. związane z profilaktyką.
 - Umożliwianie udziału dzieciom i młodzieży w spektaklach teatralnych, imprezach sportowo - rekreacyjnych, imprezach rodzinnych, koncertach, w aktywnym wypoczynku.
6. Zachęcanie do wykorzystywania istniejącej bazy sportowo - rekreacyjnej (szkolnej i ośrodków sportowo - rekreacyjnych), w których dzieci i młodzież aktywnie i zdrowo może spędzać czas wolny, do prowadzenia zdrowego trybu życia.
7. Wspieranie działań w zakresie tworzenia i doposażenia miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku bez alkoholu (tereny rekreacyjne, sportowe, kluby, świetlice).
8. Wspomaganie organizacyjno - finansowe działalności szkół, punktów przedszkolnych, świetlic

wiejskich, klubów i stowarzyszeń, imprez kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mających charakter promocji stylu życia bez używek.

9. Przygotowanie i zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki, w tym ulotek, broszur, plakatów oraz wykorzystywanie gotowych opracowań.

10. Wspieranie akcji mających na celu organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży poza środowiskiem rodzinnym często skazonym uzależnieniami – udział dzieci i młodzieży w obozach profilaktycznych, koloniach, półkoloniach i wycieczkach z elementami profilaktyki i innych formach wypoczynku pozwalających na kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych.

11. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.

12. Organizowanie wywiadówek profilaktycznych oraz warsztatów dla rodziców.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Organizowanie doraźnych spotkań konsultacyjno-informacyjnych.

2. Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego.

3. Pomoc finansowa dla stowarzyszeń i klubów trzeźwości w celu utrzymania różnych form oddziaływań profilaktycznych.

4. Opłacanie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

5. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.

6. Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przez realizatorów Gminnego Programu na temat choroby alkoholowej, sposobów jej leczenia, innych uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (członkowie GKPirPA).

7. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.

8. Finansowanie szkoleń, kursów i warsztatów mających na celu podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami z uzależnieniami, stosującymi przemoc oraz członków ich rodzin.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Udzielanie pomocy prawnej rodzinom uzależnionych od alkoholu, a w szczególności ofiarom przemocy w rodzinie.

2. Wspieranie działań Policji, wymiaru sprawiedliwości wobec sprawców przemocy w rodzinie w celu zwiększenia szybkości i skuteczności oddziaływania.

3. Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz dyrektorami szkół w zakresie zapewnienia opieki i pomocy edukacyjnej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których występują problemy nadużywania alkoholu i stosowania przemocy.

4. Włączenie do programu leczenia odwykowego programu korekcyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

5. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej.

6. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieska karta”.

8. Kontynuowanie współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, sądem, zespołem kuratorów, szkołami, służbą zdrowia w zakresie realizacji procedury „Niebieska Karta”.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Organizacyjne i finansowe wspomaganie działalności punktu konsultacyjnego, instytucji, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, placówek oświatowych i osób fizycznych działających w zakresie profilaktyki.
2. Udzielanie dotacji na projekty z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.
3. Organizowanie szkoleń na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych (jednocześnie papierosów) osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym oraz z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

5. Wspomaganie Wójta Gminy przy wydawaniu i cofaniu zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

1. Przygotowanie opinii dla Wójta Gminy przed wydaniem lub cofnięciem pozwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych dla podmiotów gospodarczych.
2. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

12. Promowanie działalności Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Tworzenie sieci punktów informacyjnych.
2. Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji.
3. Prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych.
4. Prowadzenie działań edukacyjnych.
3. Prowadzenie kampanii edukacyjnej wśród sprzedawców napojów alkoholowych.

Rozdział V

ZASADY FUNKCJONOWANIA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU ORAZ SPOSÓB POZYSKIWANIA REALIZATORÓW PROGRAMU

1. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i niniejszego Programu ujm uje się corocznie w budżecie gminy.
2. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia Wójta Gminy.
3. Pozyskiwanie realizatorów Programu (za wyjątkiem jednostek i zakładów budżetowych gminy) odbywa się poprzez:
 - a/ finansowanie ofert lub ich zakup od osób fizycznych i prawnych, na podstawie umów cywilno – prawnych,
 - b/ ogłaszanie konkursów ofert na tematyczne zadania programu (np. szkolenia, imprezy) wg zapotrzebowania,
 - c/ wyszukiwanie osób przygotowanych profesjonalnie do działań i pracy, w zakresie realizacji Programu, zawieranie umów – zleceń na realizację określonych zadań Programu, wspomaganie ich doskonalenia zawodowego,
 - d/ pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji Programu, poprzez dofinansowywanie ich udziału w szkoleniach, warsztatach, seminariach, itp.

4

Rozdział VI

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach Komisji, podkomisji, zespołach kontrolnych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. 2015. 2008 ze zm.).

Rozdział VII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE, PRELIMINARZ WYDATKÓW

1. Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest określenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy w celu realizacji zadań wynikających z ustawy.
2. W celu prawidłowej realizacji gminnego programu Rada Gminy zabezpiecza w budżecie gminy środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
3. W celu realizacji zadań wymienionych w ustawie Rada Gminy zabezpiecza środki na funkcjonowanie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pełnomocnika Wójta Gminy ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Wykonawcą Programu jest Wójt Gminy, który określi podwykonawców zgodnie z zasadami przyjętymi w niniejszym Programie.
5. Za ustalenie szczegółowego harmonogramu realizacyjnego do niniejszego Programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Horyniec – Zdrój.
6. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.